

Motion till riksdagen 2008/09:K261

av **Hans Wallmark (m)**

Särskild valkrets för utlandssvenskar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bilda en särskild valkrets för utlandssvenskar.

Motivering

2009 kan bli ett år präglad av konstitutionell debatt. Det är glädjande. Det handlar om många principiellt viktiga frågor och om grundläggande samhällssyn. Grundlagsutredningen skall presentera sina slutsatser. Det finns skäl att hoppas på en starkare ställning för grundlagarna genom införandet av en författningsdomstol eller ett organ som i allt väsentligt liknar en sådan viktig institution. Det går även att hoppas på ett tydligare inslag av personval och stärkta medborgerliga fri- och rättigheter. Ett av de områden som troligtvis i väldigt liten omfattning kommer att beröras är valkretsindelningarna. Här finns ändå en del att göra!

Under de senaste decennierna har svenska medborgare i allt större utsträckning valt att arbeta eller studera utomlands. De flesta återvänder till Sverige efter en kortare tid men åtskilliga bor i flera år i andra länder. Idag räknar man med att kanske 400 000 svenskar finns stadigvarande i andra länder. Det är dessutom en växande grupp! De många utlandssvenskarna är ofta utmärkta representanter och ambassadörer för Sverige utomlands, och de bidrar i förlängningen till att vi i Sverige får ta del av de viktiga förändringar och erfarenheter som formas i vår omvärld. Att på ålderns höst bosätta sig på varmare breddgrader som Frankrike, Spanien eller Cypern är idag på inget sätt ovanligt så som det var för trettio till fyrtio år sedan.

Utlandssvenskarna är en del av den svenska samhällsgemenskapen, och det är viktigt att detta får komma till uttryck även i det demokratiska arbetet. Idag är tyvärr valdeltagandet bland utlandssvenskarna alltför lågt. I riksdagsvalet 2006 deltog endast drygt 30 procent av de röstberättigade utlandssvens-

Fel! Okänt namn på

karna, långt under hälften av andelen hos den övriga befolkningen. Det är självfallet ett demokratiskt underskott när så många medborgare väljer att inte delta i de allmänna valen. En orsak kan vara att de idag inte har någon egen representation i riksdagen för utlandssvenskarna istället får de rösta i den riksdagsvalkrets i Sverige där de senast var bosatta. Det är knappast något som stimulerar till ett aktivt politiskt engagemang. Kopplingen till den gamla valkretsen kan i många fall vara väldigt svag, och det kan vara många år sedan man senast bodde i Sverige.

Om man istället skulle inrätta en egen valkrets för utlandssvenskarna så skulle detta kunna vara en demokratisk injektion för att dels öka utlandssvenskarnas engagemang i den svenska politiken, dels öka intresset hos Sveriges riksdag för utlandssvenskarnas situation, särskilda intressen och problem. Om utlandssvenskarna hade en egen valkrets skulle detta också öka medvetenheten i Sverige om vilka goda kontakter vi har med omvärlden och att det svenska samhället också existerar utanför Sveriges geografiska gränser.

Med modern teknik borde det idag vara avsevärt lättare än tidigare att rent praktiskt arbeta med en valkrets för utlandssvenskarna. Internet har gjort det både enklare och billigare att följa medierapporteringen, vilket skapat den paradoxala situationen att samtidigt som utlandssvenskarna visar upp en historiskt låg nivå i fråga om röstning har denna grupp samtidigt en historiskt stor möjlighet att granska det som sker i Sverige. En egen valkrets kan vara just injektionen och stimulansen till deltagande och aktivitet – bra för utlandssvenskarna och bra för Sverige.

Med runt 400 000 röstberättigade skulle det handla om en ganska stor valkrets med svenska mått. Det handlar om en nivå på cirka tio fasta mandat.

Svenska kyrkan har också tillsatt en utredning för att undersöka hur utlandskyrkans engagemang skall tillvaratas. För många utomlands är just Svenska kyrkan en given samlingsplats och ett nav för det blågula, gärna då i samarbete med även andra nordiska företrädare. En möjlighet för Svenska kyrkan är skapandet av ett eget utlandsstift som därmed skulle leda till lekmanrepresentation vid Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet. Utredningens resultat skall presenteras hösten 2009.

Stockholm den 1 oktober 2008

Hans Wallmark (m)